

Geschiedenis:

Nieuwe bondskanselier: Ludwig Erhard

BRD Wirtschaftswunder: 1949-1966

Konrad Adenauer werd in 1963 opgevolgd door de architect van het *Wirtschaftswunder*, Ludwig Erhard (CDU). Vanwege zijn succesvolle financiële politiek genoot hij een grote populariteit onder de bevolking. Desondanks werd zijn kanselierschap geen succes. Zijn regering (1963-1966) bleek niet in staat een alternatief te ontwikkelen voor de Hallstein-doctrine.

Erhard wachtte bij zijn aantreden in 1963 geen gemakkelijke taak. Na de bouw van de Muur was het duidelijk geworden dat de *Politik der Stärke* van Adenauer was mislukt. De DDR was niet ingestort en de buitenlandse politiek van West-Duitsland was aan herziening toe.

Ook de Hallstein-doctrine leek haar langste tijd gehad te hebben. De NAVO-partners van de BRD hadden weliswaar beloofd zich aan de doctrine te houden, maar midden jaren zestig begonnen zij deze steeds meer te zien als een belemmering voor de beginnende detente tussen de twee kampen in de Koude Oorlog.

De Bondsrepubliek werd onder druk gezet om de Hallstein-doctrine te herroepen. Maar de CDU/CSU weigerde om ook maar iets te doen dat op erkenning van de DDR zou kunnen lijken.

[Portret Ludwig Erhard](#)

Video Bundesarchiv

Recessie in de Duitse economie en onenigheid tussen CDU en FDP over de te nemen maatregelen bezegelden ten slotte in 1966 het lot van de regering Erhard. De tweede bondskanselier van West-Duitsland trad af in 1966 om plaats te maken voor Kurt Kiesinger. De Bondsrepubliek werd onder druk gezet om de Hallstein-doctrine te herroepen. Maar de CDU/CSU weigerde om ook maar iets te doen dat op erkenning van de DDR zou kunnen lijken.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/96/nieuwe-bondskanselier-ludwig-erhard>